

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/20-08/16

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 30. studenoga 2020.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 146. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu dostavljam *Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s pripremom zdravstvenog sustava Republike Hrvatske na posebne okolnosti uzrokovane korona virusom*, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članka 145. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnijelo 16 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 13. studenoga 2020. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Interpelacije.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

KLUB ZASTUPNIKA IP-a, PAMETNOG I GLAS-a

REPUBLIKA HRVATSKA

65 - HRVATSKI SABOR

A G R E B, Trg Sv. Marka 6

ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

Zagreb, 13. studenog 2020.

Hs**NP**021-12/20-08/16*6533-20-20-01**Hs

Primljeno:	16-11-2020
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
65-12/20-08/16	65
Urudžbeni broj:	Pril. Vrij.
6533-20-01	2/CD

PREDsjEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Poštovani,

dostavljamo vam **Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s pripremom zdravstvenog sustava Republike Hrvatske na posebne okolnosti uzrokovane korona virusom**, koju temeljem čl. 86. st. 2. Ustava Republike Hrvatske i čl. 145. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosi 16 zastupnika u Hrvatskom saboru.

Tražimo da interpelaciju uvrstite na Dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih tijela u svojstvu predlagatelja sudjelovat će svi potpisnici zahtjeva.

S poštovanjem,

U ime predlagatelja: Marijana Puljak

Predsjednica Kluba zastupnika IP-a, Pametnog i GLAS-a

Temeljem članka 86. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u dalnjem tekstu Ustav), a u vezi s člankom 145. Poslovnika hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18 – pročišćeni tekst, u dalnjem tekstu Poslovnik) 16 zastupnika u Hrvatskom saboru podnosi ovu

I N T E R P E L A C I J U

O radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s pripremom zdravstvenog sustava Republike Hrvatske na posebne okolnosti uzrokovane korona virusom

Radi:

krize u zdravstvenom i bolničkom sustavu Republike Hrvatske do koje je došlo porastom broja oboljelih od COVID-a 19 od rujna 2020., a koja je uzrokovana nepripremljeničću zdravstvenog i bolničkog sustava za upravljanje u izvanrednim situacijama.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 86. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske propisano je da „Najmanje jedna desetina zastupnika Hrvatskoga sabora može podnijeti interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske ili pojedinog njezinog člana“, dok je člankom 145. stavkom 1. Poslovnika propisano da se interpelacijom „na sjednici Sabora otvara rasprava o radu Vlade u cjelini ili o pojedinim odlukama Vlade ili ministarstava ako one odstupaju od općeg stajališta Vlade ili ministarstava u provodenju zakona ili utvrđene politike“.

Imajući u vidu citirane odredbe Ustava i Poslovnika, 16 zastupnika u Hrvatskom saboru smatra da je neophodno otvoriti raspravu o radu Hrvatske vlade, konkretno u pogledu problema očite nepripremljenosti zdravstvenog i bolničkog sustava Republike Hrvatske na nove okolnosti, koje su se do sada već mogle predvidjeti, nastale povećanjem broja oboljelih od COVID-a 19, a u suprotnosti s obvezama koje proizlaze iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti, posebno članaka 6., 7. i 8. Zakona.

I.

Hrvatska je 25. veljače 2020. imala prvog potvrđenog oboljelog od COVID-a 19. Od tada pa do 13. studenog 2020. imali smo 78978 zabilježenih slučajeva, od čega je 968 ljudi preminulo. Od tog datuma na dalje u Hrvatskoj su se, često bez jasnog obrazloženja, primjenjivale najrazličitije mjere za suzbijanje širenja virusa SARS-CoV-2. Od zabrane kretanja, zabrane ili ograničavanja okupljanja, zabrane rada cijelim gospodarskim djelatnostima, nastave koja se nije održavala u školama ili na fakultetima itd. Sve se to opravdavalo potrebom da se brojevi zaraženih i oboljelih povećavaju što sporije kako ne bi došlo do kolapsa zdravstvenog sustava, odnosno kako bi se on mogao pripremiti za priljev bolesnika.

Cijelo vrijeme građane se upozorava da moraju biti posebno oprezni, smanjiti društvene kontakte na minimum, držati međusobni razmak, nositi zaštitne maske, redovito i temeljito prati i dezinficirati ruke, provjetravati prostore itd. Sve navedene postupke - od vrlo strogih mjera često upitne opravdanosti do najjednostavnijih upozorenja i sugestija građanima – pratilo je i prati upozorenje da nas „na jesen“, dakle od rujna 2020. godine na dalje čeka porast broja zaraženih i oboljelih te s time povezani pojačani pritisak na zdravstveni sustav.

To se, zaista, i dogodilo. Brojevi novooboljelih značajno su porasli. Hrvatska je u tjednu između 31. kolovoza i 6. rujna 2020. imala prosječno 263 novooboljelih dnevno, da bi u tjednu između 2. i 8. studenog 2020. taj broj porastao na, u prosjeku, 2250 novih slučajeva dnevno. 31. kolovoza u hrvatskim bolnicama bio je 251 oboljeli od COVID-a 19, od čega 14 na respiratoru. 2. studenog ti brojevi su narasli na 1127 osoba na bolničkom liječenju, od čega 94 na respiratoru.

Iako se radi o osjetnom porastu brojeva, kako onih koji su zaraženi, tako i onih koji su na bolničkom liječenju, još uvjek se ne radi o brojkama koje bi sugerirale preopterećenost kapaciteta hrvatskih bolnica i zdravstvenog sustava u cjelini. Pa ipak, u javnost su svakodnevno počela stizati svjedočanstva pacijenata i zaposlenika bolnica iz kojih je vidljivo da je u sustavu zavladao posvemašnji kaos i nezadovoljstvo i onih koji u bolnicama rade i onih koji koriste njihove usluge.

Posebno istaknuti slučaj, i svojevrsni simbol tog kaosa, postala je Klinička bolnica Dubrava u Zagrebu. KB Dubrava je građevinski najmodernija bolnica u državi i najmlađa Klinička bolnica u kojoj se izvodi nastava za studente Medicinskog, Stomatološkog i Farmaceutsko-bioteknološkog fakulteta i Visoke zdravstvene škole Sveučilišta u Zagrebu, danas jedna od vodećih bolnica sveukupnog državnog značaja. Bolnica ima površinu od 80.470 m², stacionarni dio projektiranog kapaciteta 750 postelja te prateće nemedicinske sadržaje.

Klinička bolnica Dubrava ima u funkciji 600 bolesničkih postelja u stacionarnom dijelu bolnice (prosječna iskorištenost postelja 85-90 posto), u kojima se godišnje lijeći gotovo 18 tisuća bolesnika, a u polikliničko-konzilijskoj zdravstvenoj zaštiti pruži se više od 1.400.000 usluga za cca. 280 tisuća bolesnika.

Klinička bolnica Dubrava ima ključnu ulogu u sustavu sekundarne zdravstvene zaštite pučanstva Grada Zagreba, Zagrebačke županije i regije sjeveroistočnog dijela Hrvatske, a redovitim pružanjem visokodiferenciranih dijagnostičkih i terapijskih postupaka na usluzi je i bolesnicima iz drugih regionalnih centara u Hrvatskoj.

Dakle, najsuvremenija bolnica u Hrvatskoj u kojoj se godišnje lječi gotovo 300 tisuća ljudi, pretvorena je, iz još uvijek nejasnih razloga, u isključivo COVID bolnicu. Najmodernija hitna, operacijski blok i sve drugo što jedna ozbiljna bolnica mora imati, a k tome i pokriva ogroman i gusto naseljeni prostor, sada je za sve one koji nemaju koronu zatvoreno i nedostupno. S druge strane, bolnica koja za sve prostore ima zajednički ventilacijski sustav nije premjerana za lječenje visoko-zaraznih bolesnika.

A kad se takva upitna i javnosti nikada objašnjena i argumentirana odluka donijela, počela se provoditi loše. Pred očima hrvatske javnosti izmjenjivala su se stravična svjedočanstva zaposlenika i pacijenata KB Dubrava, ali i drugih bolnica u Hrvatskoj. Nema hrane, nema lijekova, nema osoblja, nema aparata. Dvostrukе linije zapovijedanja koje međusobno ne komuniciraju.

Hrvatska javnost suočena je krajem listopada prvo s pismom liječnice iz KB Dubrava koja je ocrtala katastrofalne uvjete za zaposlenike i bolesnike u bolnici. Radilo se o nedostatku lijekova, medicinske opreme, hrane i, najviše, osoblja koje bi se brinulo o COVID bolesnicima. Dakle, pitanja osnovne organizacije u bolnici koja je prvo odlukom pretvorena u centar isključivo za COVID bolesnike, a zatim se, očito, nitko nije na vrijeme i dovoljno dobro pobrinuo da se osiguraju uvjeti za provođenje takve odluke.

Nakon mjeseci i mjeseci upozoravanja javnosti na ono što nas čeka u jesen i na tome utemeljenih odluka, od kojih su neke značajno ograničavale ljudska prava i slobode, na kraju se ispostavilo da Vlada i Ministarstvo zdravstva sami nisu obavili niti osnovne pripreme u sustavu za koji su odgovorni i koji nadziru. Hrana, osnovni lijekovi kao što su analgetici i zdravstveno osoblje su apsolutno osnovne stvari u pripremi sustava za prijem COVID bolesnika i činjenica da nisu osigurane pokazuju zabrinjavajuće stanje nepripremljenosti i nesposobnosti Vlade da provodi vlastite odluke. A sve na štetu pacijenata, zdravstvenih radnika i hrvatskih građana u cjelini.

Nakon prvog pisma liječnice iz KB Dubrava, uslijedilo je još nekoliko sličnih javnih obraćanja liječnika, medicinskog osoblja i pacijenata koja su samo potvrđivala navode iz prvog pisma. Vlada je reagirala slanjem zdravstvene inspekcije u KB Dubrava. Nalaz inspekcije utvrdio je „manje propuste koji nisu polučili veće štete, ali je nađena neodgovarajuća razina komuniciranja između uprave bolnice i koordinatora za bolničko lječenje COVID pozitivnih“.

Ipak, zbog „manjih propusta koji nisu polučili veće štete“ prvo je smijenjeno Upravno vijeće bolnice, a nekoliko dana kasnije novo Upravno vijeće smijenilo je ravnatelja bolnice. U međuvremenu, dogodila su se i dva prosvjeda zaposlenika KB Dubrava ispred bolnice. Zaposlenici su, u oba navrata, tražili preispitivanje odluke o pretvaranju KB Dubrava u isključivo COVID bolnicu.

Osim toga, masovno su se žalili na manjak organizacije i informacija, nedovoljnu opskrbljenost lijekovima, materijalom, tehnikom, a prvenstveno na manjak osoblja. Prosvjedi zaposlenika bolnice samo su potvrdili navode koje su ranijih dana u javnost iznosili pojedini zaposlenici i pacijenti.

U javnost je izašla i snimka sa sastanka liječnika u KB Dubrava na kojoj neki do njih upozoravaju da bolnica nema dovoljan broj respiratora, da se već 6 mjeseci zna da će ih nedostajati, ali da se po tom pitanju ništa nije napravilo. Liječnici upozoravaju da manjak respiratora znači opasnost da pacijenti umiru jer im se nije pružila adekvatna skrb ili da će liječnici sami morati birati koga će spasiti, a koga ne.

Opća neorganizacija, manjak osnovnih resursa i nepostojanje koordinacije između raznih zdravstvenih ustanova izravna su odgovornost Vlade Republike Hrvatske. Donijevši, samu po sebi problematičnu, odluku da se bolnica kao što je KB Dubrava pretvoriti u isključivo COVID bolnicu, Vlada je trebala shvatiti da ima i obvezu uspostavljanja materijalnih i kadrovskih uvjeta za provedbu te odluke, odnosno barem ozbiljan i temeljit nadzor nad onima koji su te uvjete trebali osigurati.

Zajedno s očitim manjkom komunikacije i koordinacije unutar zdravstvenog sustava, Vlada je potpuno podbacila u obavljanju svoje temeljne zadaće. Donijela je odluku koja je uzrokovala cijeli niz nedoumica, nesuglasica i problema, a nije učinila baš ništa da se ta odluka uspješno provede. Zdravstvo je, kad ga najviše trebamo, zbog lošeg rada Vlade došlo do pucanja.

II.

Drugi problem koji se u hrvatskom zdravstvu pojavio već na samom početku pandemije korona virusa, još u ožujku 2020., je dostupnost i kvaliteta dostupne zdravstvene skrbi svim građanima Republike Hrvatske. Fiksacija i usmjeravanje cijelog sustava na izvanredne mjere zbog korona virusa, a bez ikakvog prepoznatljivog plana i strategije od strane Hrvatske vlade, doveli su do značajnog smanjivanja dostupnosti redovne zdravstvene zaštite za sve građane Hrvatske.

Već u proljeće ugledni liječnici i zdravstveni djelatnici počeli su upozoravati javnost da se smanjuje broj pregleda, da se liste čekanja značajno povećavaju, da se otkazuju svi medicinski tretmani i zahvati osim onih najhitnijih. Pojavom COVID-a ostale bolesti nisu nestale. Ljudi i dalje trebaju dijagnoze, terapije i operacije, a njihova dostupnost je sve teža i neizvjesnija.

Mnogobrojni zdravstveni kapaciteti u Hrvatskoj koji se ne bave izravno posljedicama korona virusa već su početkom godine svedeni na hladni pogon ili rade u znatno ograničenom obujmu. Izvješća o npr. mamografijama ili drugim preventivnim pregledima koji se masovno otkazuju dolazila su i dolaze iz cijele Hrvatske. Svi mogući drugi pregledi, dijagnostika, manji i veći zahvati otkazivani su ili odgađani.

Na taj problem upozoravali su i neki od najuglednijih hrvatskih liječnika. Puno je manji broj ljudi u bolnicama i na pregledima, odjednom se dijagnosticira značajno manje bolesti. I sigurno je istina da mnogi koji bi trebali ići liječniku to ne rade zbog straha. Ali, neovisno o tome, redovna zdravstvena skrb se masovno smanjuje i otkazuje. Neizvjesnost koju to stvara pojačava nervozu i stres kod ljudi, a vrlo je vjerojatno da generira i novu korupciju i korištenje veza u zdravstvu.

Značajan problem u osiguravanju zdravstvene zaštite svim građanima Hrvatske je i već spomenuta odluka o pretvaranju KB Dubrava u isključivo COVID bolnicu. KB Dubrava pokriva veliki teritorij i broj stanovnika i njezinim zatvaranjem bitno im je umanjena mogućnost ostvarivanja zdravstvene zaštite. Ključni problem je opet manjak bilo kakve organizacije jer preusmjeravanje pacijenata u druge bolnice ne funkcioniра, s obzirom da ni one ne rade punim kapacitetom, niti postoji neki središnji sustav koordinacije i kompenzacije nedostupnih kapaciteta KB Dubrava.

Posebni problem su oboljeli od raka ili oni koji tek trebaju obaviti potrebnu dijagnostiku. U Hrvatskoj dijagnozu raka godišnje dobije 25 tisuća građana, a nažalost njih 14 tisuća premine. Time je Hrvatska druga po redu članica EU po broju preminulih od onkoloških bolesti. Samo od početka pandemije uzrokovane korona virusom u Hrvatskoj je preminulo 7 tisuća oboljelih od raka.

Nažalost, naš zdravstveni sustav koji i izvan izravnog liječenja oboljelih od COVID-a radi kaotično, nepredvidivo i u ograničenom obujmu, ne pruža niti približno potrebne uvjete za normalno pružanje zdravstvenih usluga, niti u prevenciji, niti dijagnostici, niti liječenju. Posljedice toga tek će se vidjeti s protekom vremena. Borba protiv korona virusa ne može i ne smije ugroziti zdravlje građana zato što se zanemaruju sve druge bolesti. Zdravstveni sustav mora funkcionirati redovno, posebno za prevenciju i liječenje kroničnih i onkoloških bolesti.

Osim onkoloških bolesnika, vidljiv je i izostanak skrbi za niz drugih bolesti iz praktično svakog medicinskog područja - od kardiovaskularnih, endokrinih, ginekoloških, dermatoloških, psihijatrijskih. Drugim riječima, krizno upravljanje zdravstvenim sustavom nije uspjelo napraviti balans između COVID bolesnika i bolesnika koji boluju od drugih bolesti.

Dodatno zabrinjava da krizno upravljanje nije uzelo dovoljno u obzir potrebu za mentalnim zdravljem, kako oboljelih, tako i svih građana koji žive pod posebnim režimom epidemioloških mjera, a što nesumnjivo utječe na mentalno zdravlje građana. Tome govori u prilog i činjenica da je psihijatrima KB Dubrava oduzeta mogućnost za kvalitetan i kontinuiran rad te da se psihijatre, kao i liječnike drugih specijalnosti, iz te i drugih ustanova poziva na online edukaciju iz intenzivne medicine.

III.

Stožer za civilnu zaštitu svakodnevno gubi na kredibilitetu, a krizom se upravlja reaktivno i kaotično, kroz prebacivanje odgovornosti na građane. Postoje neprihvatljivi dvostruki standardi u radu Stožera koji snažno ruše njegovu vjerodostojnost. Stožer je kompromitiran i miješanjem znanstvenog i epidemiološkog pristupa s potrebama dnevne politike.

Plan upravljanja zdravstvenim sustavom u ovoj izvanrednoj situaciji nije, nažalost, integrirao centralizirano donošenje odluka o raspodjeli resursa unutar zdravstvenog sustava, posebice ljudi i opreme, kako bi se teret pravedno raspodijelio na sve djelatnike unutar sustava. Nije se aktiviralo izvanredno zapošljavanje osoblja koje nedostaje (primjerice, više od 450 medicinskih tehničara/sestara je na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje u ovom trenutku), niti su se definirali kriteriji za određivanje prioritetnih zdravstvenih usluga koje se moraju osigurati u prihvativim rokovima i bez ikakvih odgoda.

Nažalost, Vlada nije postupala prema Nacionalnom generičkom, integriranom planu koordiniranog postupanja u zdravstvenim kriznim situacijama iz 2010., prema kojemu svaka bolnica treba imati dodatnih 50 kreveta za izvanredne situacije, klinički centri 100, a klinički bolnički centri (KBC) 150. To znači da bi unutar KBC-ova trebalo biti 750 takvih mjesta, unutar kliničkih bolnica 300, a unutar bolnica 1000 kreveta za izvanredne situacije. To je ukupni kapacitet od 2050 mjesta.

Evidentan je i problem upravljanja ljudima - zdravstvenim djelatnicima, kojima se ne upravlja čak niti na razini bolnica, a kamoli na razini cijelog sustava. Poznato je da i liječnici redovito izvještavaju o neproporcionalno raspoređenom teretu nošenja s epidemijom COVIDA-19 među zaposlenicima sustava.

Vlada nije uspjela niti aktivirati sustav civilne zaštite na način da se što više građana mobilizira u borbu protiv korona virusa koji su mogli biti uključeni na poslovima praćenja i obavještavanja kontakata zaraženih, ne-medicinskih poslova u bolnicama i sl.

Zaključno, ono što ostaje kao vidljiva činjenica je da Vlada Republike Hrvatske nije sustav zdravstva adekvatno pripremila za jesenski val korona virusa. U sferi liječenja COVID bolesnika nastao je potpuni kaos koji se sublimira u situaciji prenamjene najmodernije hrvatske bolnice u isključivo COVID bolnicu i svim problemima s absolutno osnovnim elementima organizacije koji se tamo događaju. S druge strane, svima onima koji nisu pozitivni na korona virus, a trebaju uobičajene usluge zdravstva – preventivu, dijagnostiku i liječenje – dostupnost i kvaliteta usluga je značajno umanjena.

ZAKLJUČAK: Slijedom svega navedenog tražimo od Vlade Republike Hrvatske da odgovori na pitanje kako će osigurati da, s jedne strane, liječenje COVID bolesnika bude efikasno, organizirano i primjereno zahtjevima liječenja takve bolesti i dostojanstvenog tretmana bolesnika i, s druge strane, kako će osigurati pravovremenu i dostupnu preventivu, dijagnostiku i liječenje za sve građane Hrvatske kojima je to potrebno, a ne boluju od COVID-a 19.

Predlaže se usvajanje sljedećih

Z A K L J U Č A K A:

1. Hrvatski sabor utvrđuje da postoje značajne manjkavosti u pripremi i upravljanju zdravstvenim sustavom Republike Hrvatske u posebnim uvjetima nastalim zbog pandemije korona virusa. Te manjkavosti bitno su negativno utjecale na dostupnost pravovremene i odgovarajuće zdravstvene zaštite i pacijentima oboljelima od COVID-19 i svim ostalim građanima Republike Hrvatske.
2. Vlada Republike Hrvatske dužna je u roku od 15 dana obavijestiti Hrvatski sabor o dosadašnjim pripremama sustava zdravstva na posebne okolnosti uzrokovane pandemijom korona virusa, s naglaskom na organizaciju liječenja COVID pacijenata i pravovremenu i dostupnu zdravstvenu zaštitu svim građanima Republike Hrvatske, kao i o planu za predstojeće razdoblje.
3. Vlada Republike Hrvatske će jednom mjesečno obavještavati Hrvatski sabor o stanju priprema i organizacije sustava zdravstva u novonastalim okolnostima, o mjerama koje se provode i planovima za predstojeće razdoblje.

POTPISNA LISTA

Za Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s pripremom zdravstvenog sustava Republike Hrvatske na posebne okolnosti uzrokovane korona virusom

IME I PREZIME ZASTUPNIKA ILI ZASTUPNICE	POTPIS
1. ANKA HRKAT - ŠALITAK	Kan
2. MARIJANA PULJAK	Marijana
3. KATARINA NEMET	Nemet
4. TULIO DEMETRICA	Tulio
5. Marin Lepotic	Marin
6. SANDRA BEVOTIC	Sandra
7. TOMISLAV TOMASEVIC	Tomislav
8. Damir Bekic	Damir
9. Radu Boric	Radu
10. VILIM MATULA	Vilim
11. IVANA POSAVEC KRIVCE	Ivana
12. Andreja Malic	Andreja
13. ERIK FABISANIC	Erik
14. MIRELA AHMETOVIC	Mirela
15. VESNA NAD	Vesna
16. Danijel OREŠKOVIC	Danijel